

Handläggare
Henrik Nerlund
Telefon: 08-50829767

Till
Stadsbyggnadskontoret

Hamnmästaren 1, nybyggnad av publik byggnad (Nobel Center), 2026-00564

Med anledning av stadsbyggnadskontorets remiss av rubricerat ärende vill Skönhetsrådet anföra följande.

Beslut

Skönhetsrådet tillstyrker bifall till ansökan om bygglov med erinran.

Anmälde ledamöterna O Andersson och M Lönnroth särskilt yttrande enligt bilaga.

Ärendet

Föreliggande ärende innebär uppförandet av en publik byggnad vid Stadsgården för Nobelmuseets och Nobelstiftelsens verksamheter. Byggnaden föreslås få fasader av återbrukat tegel murat i götiskt förband med färgskiften från mörkare nyanser i byggnadens nedre våningsplan till ljusare på de översta våningsplanen. Horisontella band av förskjutna tegelskift i höjd med fönstren kontrasteras mot avsnitt av slät tegelvägg med band av med varmgrå natursten som avdelare. Byggnadens krön utförs i samma material. Huvudentrén nås via Katarinaparken och två nya trappor gör det möjligt för besökare och förbipasserande att röra sig mellan ett nytt terrassplan och Stadsgårdskajen.

Bakgrund och process

Skönhetsrådet önskar inleda med att kommentera processen. Byggrätter för kontorshus på den aktuella platsen vann laga kraft genom detaljplanen för nya Slussen 2013. Skönhetsrådet hade i den föregående planprocessen kritiserat de föreslagna byggnaderna framför KF-anläggningen. Rådet kommenterade den lagakraftvunna byggrätten i ett yttrande till den s.k. expertgruppen för nya Slussen 2014: ”I projektet tillåts ett antal obearbetade volymer, dölja och dominera KF-husen och Glashuset. Skönhetsrådet anser att nya, lägre byggnader är möjliga på denna plats om de dras in från kajen och sänks. Ingen byggnad på denna plats bör få höja sig över Katarinavägens stenmur.”

Det föreliggande förslaget stämmer i huvudsak överens med detta förhållningssätt, genom att inte utnyttja hela byggrätten och att byggnaden dessutom dras in från kajen med en terrass. Den negativa stadsbildspåverkan som stora volymer på kajplanet skulle innebära mildras därmed. Rådet anser att den andra byggrätten, tidigare kallad E1, också i enlighet med detta bör minskas eller helt utgå.

Förslaget och dess framtida bearbetning

Skönhetsrådet välkomnar att en publik verksamhet för Nobelpriset kommer att ta platsen i anspråk i stället för ett ordinärt kontorshus. Rådet anser att förslaget presenterar en ansats till den högkvalitativa arkitektur som Nobels internationella tyngd och värde kräver. Detta innehåll förpliktigar för staden, som bygglovsgivande myndighet och gatumarksägare, att se till att både byggnad och omkringliggande område får ett uppförande och iordningställande av högsta klass. Rådet anser utifrån detta att ett antal frågor behöver bearbetas i den vidare processen.

1. Nobel Centers läge vid vattnet är en kvalitet som bör utnyttjas och förstärkas. Kajplanet bör därför fredas för folkliv och ges en tydligare publik funktion där majoriteten av lokalerna innehåller kultur- och kafé/ restaurangverksamheter i enlighet med detaljplanens intention. På kajplanet bör vidare en entré med möjlighet att nå hiss finnas för att erbjuda tillgänglighet mellan kaj- och terrassplan.
2. De uppenbara konflikterna med cykelstråket behöver hanteras genom exempelvis markplanering och hastighetsdämpande åtgärder. Huvudflödet av cyklister bör ledas antingen via Stadsgården upp över Södermalmstorg mot den nya cykelbron, alternativt genom tunneln under Nobel Center. Turistbussangöringen från Stadsgården behöver tydliggöras.
3. Byggnaden ska upplevas som att den har fem huvudfasader (inklusive takplanet). Östfasaden, som i förslaget är helt sluten, kräver ytterligare bearbetning så att den bidrar till stadsbilden och annonserar byggnaden mot Stadsgårdsleden. Detta kan exempelvis ske genom öppningar, reliefmönster eller fasadkonst.

4. Huvudentrén mot Katarinaparken behöver presenteras tydligare i stadssammanhanget och fungera som blickfång från Södermalmstorg och Ryssgården. Detta kan exempelvis ske genom en större uppglasning, en baldakin eller en portik. Såväl huvudentrén mot parken som sekundärentrén mot Stadsgården kräver en sammanhållen strikt markplanering och inslag av grönska och planteringar.
5. I den kommande bygglovsprocessen krävs återkommande fasadprover genom s.k. mock-ups och andra fullskaleprov gällande tegel, glaspartier och detaljer i möten mellan material. För att utförandet ska kunna göras med de högt ställda kvalitetskrav som byggnaden förutsätter är en kompromisslöshet i såväl helhet som detaljer avgörande. Skönhetsrådet förväntar sig att bli kallat till syn på plats när dessa prover finns framtagna.

Skönhetsrådet tillstyrker bifall till förslag till bygglov med ovanstående villkor för lovets givande.

Bilaga till yttrande SR 2026/30

Anmälde ledamöterna O Andersson och M Lönnroth särskilt yttrande enligt följande:

”Nobelcentret är en intressant byggnad men borde inte byggas i kvarteret Hamnmästaren 1. Byggrättens återstående kontorshus bör definitivt inte byggas. Den byggrätt som Nobelcentret delvis utnyttjar tillkom enbart för att fylla ett hål i Slussenprojektets ekonomi. Den ursprungliga byggrätten är ett klumpigt inslag i en av Stockholms allra viktigaste stadsmiljöer. Nobelcentret kommer, om det ändå byggs, att behöva alla besökare det kan få. Detsamma gäller för slussens alla restauranter, butiker och barer när byggherrarna skall få ekonomin att gå ihop. Det återstående kontorshuset skulle inte bidra till besöksströmmarna. Om kontorshuset utgår skulle en del av de storslagna byggnaderna längs förkastningsbranten fortfarande vara synliga.”

Underskriftens äkthet valideras här: <https://underskriftpas.stockholm.se/validera>